

HORIZONT

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK OBCE RUDŇANY

ROČNÍK XXXII.

ČÍSLO 4

APRÍL 2025

NEPREDAJNÉ

Veľkonočné sviatky

Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil. (Jn 3, 16-17)

Marek, keď bol ešte malý chlapec, šiel na farmu navštíviť svojich starých rodičov. Od kamaráta dostal prak. Hral sa s ním v lese, ale tam sa mu nedarilo trafiť do žiadneho terča, ktorý si vyhlíadal. Odradilo ho to, tak sa rozhodol vrátiť späť na farmu.

Ako kráčaľ k domu, uvidel kačku, ktorú chovali starí rodičia. Len tak, v zlomku sekundy vystrelil z praku, kačku trafil a zabil ju. Veľmi sa naľakal a v panike skryl kačku v kôlni. Až potom si všimol, že jeho staršia sestra Viktória všetko videla. No nepovedala nič a tak si Marek vydýchol, že mu na to nik nepríde a všetko sa mu prepečuje.

Po obede stará mama poprosila Viktóriu, aby umyla riad. Ale Viki povedala: "Starká, Marek mi povedal, že by dnes chcel pomáhať v kuchyni on, však, Marek?" A potichu mu pošepla: "Nezabudni, že som všetko videla!" Marek sa veľmi bál, aby ho nepreznadila a tak bez slova poumýval riad.

Neskôr starý otec navrhol deťom, že ich vezme so sebou na rybačku, ale starká namietala, že Viktória musí zostať doma, aby jej pomohla s večerou. Viki sa iba zasmiala a odvetila. "Ale to je v poriadku starká, Marek mi vravel, že by ti rád pomohol namiesto mňa." A znova svojmu bratovi pošepla: "Nezabudni na tú kačku!" A tak Viktória šla na rybačku, kdežto Marek zostal doma pomáhať.

Po niekoľkých dňoch, keď Marek plnil všetky svoje a navyše aj všetky sestrine povinnosti, už to nemohol vydržať. Prišiel za starou mamou a priznal sa, že zabil jej kačku. Starká si klakla k nemu, objala ho a povedala: "Srdiečko, ja to viem. Stála som vtedy pri okne a všetko som videla. Ale pretože ťa ľúbim, odpustila som ti to. Iba som sa čudovala, ako dlho dovoľíš Viktórii, aby si z teba robila otroka."

Možno sa práve teraz trápiš niečím, čo si urobil a nemal si. Ale čokoľvek to je, akokoľvek veľké sú tvoje výčitky alebo strach, potrebuješ vedieť len jedinu vec: pred Bohom sa nemusíš skrývať. Ježiš vtedy stál pri okne. Všetko videl. Ale pretože ťa miluje, už dávno ti odpustil.

Ako dlho dovoľíš, aby si z teba tvoj nepriateľ (diabol) robil otroka?

Nech každému jednému z nás, Veľkonočné sviatky prinesú pravú slobodu Božích detí, veď Boh tak miloval svet, že ...

ThLic. Florián Wolf, PhD., Farský administrátor farnosti Rudňany

UZNESENIA ZO ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA DŇA 10.03.2025

Uznesenie OcZ č. 14/23/2025

OcZ schvaľuje program 23. zasadnutia obecného zastupiteľstva

Uznesenie OcZ č. 15/23/2025

OcZ schvaľuje návrhovú komisiu v zložení p. Marián Tešík, Mgr. Lukáš Bodziony

Uznesenie OcZ č. 16/23/2025

OcZ schvaľuje za overovateľov zápisnice p. Milana Šaríka, p. Mareka Horvátha

Uznesenie OcZ č. 17/23/2025

OcZ berie na vedomie Organizačný poriadok Obecného úradu v Rudňanoch

Uznesenie OcZ č. 18/23/2025

OcZ schvaľuje Dodatok č. 1 k Smernici č. 1/2021 upravujúca podmienky používania a prevádzkovania motorových vozidiel vo vlastníctve obce Rudňany

Uznesenie OcZ č. 19/23/2025

OcZ berie na vedomie Preverenie dodržania podmienok pre prijatie navrhovaných zdrojov financovania obcou

Uznesenie OcZ č. 20/23/2025

OcZ schvaľuje prijatie úveru vo výške 1 000 000,00 EUR od Všeobecnej úverovej banky, a.s., na financovanie investičných akcií Obce Rudňany v rokoch 2025 a 2026, schválených zastupiteľstvom obce

Uznesenie OcZ č. 21/23/2025

OcZ berie na vedomie Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti č. 01/2025/OcZ

Uznesenie OcZ č. 22/23/2025

OcZ v súlade s § 9aa ods. 2 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) a čl. 15 písm. A bod 1 Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Rudňany (ďalej len „zásady“) schvaľuje

prenájom majetku vo vlastníctve obce:

- časť parcely KN-C 626/1 - zastavané plochy a nádvorie o rozlohe 1,1 m² z celkovej výmery 1 562 m², zapísanej na LV č. 1 v katastrálnom území Rudňany prospech spoločnosti GLS s.r.o., 962 33 Budča 1039, IČO: 36 624 942

- v súlade s čl. 15 písm. A bod 2 ods. I zásad sa znalecký posudok nevyžaduje na základe preukázateľného porovnania s obdobným nájomom a obecné zastupiteľstvo schvaľuje výšku nájmu 1 € bez DPH za celú dobu trvania nájomného vzťahu

Spôsobom podľa citovaného zákona o majetku obcí a zásad, t. j. z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý je daný tým, že obec zabezpečí služby pre svojich občanov formou samoobslužného automatu slúžiaceho k vydávaniu zásielok.

Uznesenie OcZ č. 23/23/2025

OcZ schvaľuje Nájomnú zmluvu na umiestnenie a prevádzkovanie zariadenia – GLS balíkomatu uzavretú medzi prenajímateľom Obec Rudňany a nájomcom GLS General Logistics Systems Slovakia s.r.o., 962 33 Budča 1039

Uznesenie OcZ č. 24/23/2025

OcZ v súlade s § 9a ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) a čl. 14 písm. D bod 1 pís. b Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Rudňany (ďalej len „zásady“) schvaľuje zámer predatť majetok vo vlastníctve obce:

- administratívna budova bez súpisného čísla stojaca na parcele KNC č. 790

- pozemok KNC č. 790 v k. ú. Rudňany, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 726 m² v prospech BBF elektro, s. r. o., zastúpená konateľom Ing. Miroslavom Birošom, Radlinského 17/B, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 36177245

Kúpna cena bola stanovená vypracovaným znaleckým posudkom č. 117/2024, znalcom Ing. Vlastimilom Kovalčíkom, Sama Chalúпку 18, 052 01 Spišská Nová Ves, evidenčné číslo 914875 dňa 05.12.2024 vo výške 44 300€. Spôsobom podľa citovaného zákona o majetku obcí a zásad, t. j. z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý je daný tým, že kupujúci je spoločne s obcou zapojený v cezhraničnom projekte baníctva a udržiavania technických pamiatok a zároveň v ponuke zážitkovej geoturistiky v našom regióne INTERREG - Putovanie za pokladmi do hlbín zeme: Čarovná cesta baníctva - od dávnych čias po moderné zázraky. Zriadením múzea bude budova slúžiť na účely kultúry, osvetu a podpory turistického ruchu.

Uznesenie OcZ č. 25/23/2025

OcZ schvaľuje Kúpnu zmluvu na odkúpenie spoluvlastníckych podielov na pozemku parcely registra „E“ č. 2-3558, orná pôda o výmere 2009 m² uzavretú medzi predávajúcimi Apolónia Ludviková, rod. Bonková, Rudňany 13 spoluvlastnícky podiel 4/64, Anna Nuberová, rod. Tollassyová, Rudňany 143 spoluvlastnícky podiel 7/64, Mária Lukáčová, rod. Mruková, Rudňany 132 a kupujúcim obec Rudňany spoluvlastnícky podiel 1/1

Uznesenie OcZ č. 26/23/2025

OcZ

a) schvaľuje doplnenie uznesenia OcZ č. 155/21/2024 zo dňa

16.12.2024, ktorého predmetom je doplnkové zabezpečenie úveru na Zariadenie pre seniorov Rudňany, Rudňany 83 (číslo zmluvy: 800/416/2022) a Zariadenie pre seniorov Rudňany - technická vybavenosť (číslo zmluvy: 800/417/2022) poskytnutého Štátnym fondom rozvoja bývania o zriadenie záložného práva na príslušné pozemky na par. reg. CKN č. 355/30 a č. 355/34 zabezpečujúce prístup k verejnej komunikácii k nehnuteľnosti - Zdravotné stredisko so súp. č. 79 s príslušen-

stvom vrátane pozemku par. reg. CKN č. 320/1, b) súhlasí so zriadením záložného práva na pozemky par. reg. CKN č. 355/30 a č. 355/34 zabezpečujúce prístup k verejnej komunikácii k nehnuteľnosti - Zdravotné stredisko so súp. č. 79 s príslušenstvom vrátane pozemku par. reg. CKN č. 320/1 v prospech Štátneho fondu rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava 37 s postavením prednostného záložného veriteľa v zmysle § 151ma ods. 3 Občianskeho

zákonníka a to počas celej doby trvania úverového vzťahu založeného Zmluvami o úveroch, splnomocňuje a poveruje starostu obce podpísaním Záložných zmlúv a zriadením záložného práva v prospech ŠFRB na pozemky zabezpečujúce prístup k verejnej komunikácii k nehnuteľnosti Zdravotné stredisko so súp. č. 79 s príslušenstvom vrátane pozemku par. reg. CKN č. 320/1, ktoré sú doplnkovým zabezpečením poskytnutých úverov zo ŠFRB.

Zámer obce Rudňany

previesť nehnuteľný majetok vo vlastníctve obce do výlučného vlastníctva ROCHUS s.r.o., zastúpený Ing. Ondrejom Birošom, PhD., Poráč 329, 053 23 Poráč, IČO: 45471924 spôsobom podľa § 9a ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

Obec Rudňany v súlade s § 9a ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) a čl. 14 písm. D bod 1 písm. b Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Rudňany (ďalej len „zásady“) zverejňuje zámer predat' majetok vo vlastníctve obce :

- novovytvorená parcela KNC č. 869/3 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 11 m² oddelená od pôvodnej parcely KNC 869/1 o výmere 769 m²
- parcela KNC č. 791/3 v k. ú. Rudňany, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 26 m²

Podľa § 9a ods. 15 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí stanovenie všeobecnej hodnoty prevádzaného majetku znaleckým posudkom sa nevyžaduje, ak hodnota majetku obce neprevyšuje 3 000 eur. Obec stanovila cenu na základe preukázateľného porovnania s obdobným majetkom obce, ktorým bol prevod pozemku par. KNC č. 790 za 8,45 eur za m², t. j. vo výške 312,65 €

Spôsobom podľa citovaného zákona o majetku obcí a zásad, t. j. z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý je daný tým, že kupujúci je spoločne s obcou zapojený v cezhraničnom projekte baníctva a udržiavania technických pamiatok a zároveň v ponuke zážitkovej geoturistiky v našom regióne INTERREG - Putovanie za pokladmi do hlbín zeme: Čarovná cesta baníctva - od dávnych čias po moderné zázraky.

**Zverejnené dňa 02.04.2025 na:
Úradnej tabuli obce Rudňany
Webom sídla obce: <http://www.rudnany.sk/>**

Bc. Rastislav Neuirth
starosta obce

Vyhlasenie obchodnej verejnej súťaže

Obec RUDŇANY

vyhlasuje podľa § 281 až 288 Obchodného zákonníka

obchodnú verejnú súťaž

na prenájom nebytových priestorov stojacich na parcele KN-C č. 788 z LV č. 1 v k. ú. Rudňany vo výmere 25,5 m²

s týmito podmienkami:

Záväzné súťažné podmienky:

1. Predmetom je prenájom nebytových priestorov stojacich na parcele KN-C č. 788 z LV č. 1 v k. ú. Rudňany vo výmere 25,5 m²
2. Minimálna cena za prenájom je stanovená vo výške 8,30 €/1 m²/rok
3. Navrhovateľ berie na vedomie, že účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú dorúčením písomného oznámenia vyhlasovateľa o využití tohto práva. Odstúpením od zmluvy zmluva zaniká (§§ 344, 349 Obchodného zákonníka).

Ďalšie súťažné podmienky a informácie:

1. Identifikačné informácie o nehnuteľnosti poskytne obec cestou Obecného úradu v Rudňanoch, adresa 053 23 Rudňany 234, konkrétne Bc. Rastislav Neuvirth (*starosta obce*) v pracovných dňoch od 8.00 hod. do 14.00 hod. č. dverí 10, telefonický kontakt 053/44 99 102.
2. Obhliadku a prístup k nehnuteľnosti je možné dohodnúť na Obecnom úrade v Rudňanoch, adresa 053 23 Rudňany 234, konkrétne na sekretariáte obecného úradu v pracovných dňoch od 8.00 hod. do 14.00 hod. č. dverí 10, telefonický kontakt 053/44 99 102.
3. Záujemcom je možné na Obecnom úrade v Rudňanoch, adresa 053 23 Rudňany 234, konkrétne na sekretariáte obecného úradu v pracovných dňoch od 8.00 hod. do 14.00 hod. č. dverí 10, telefonický kontakt 053/44 99 102 poskytnúť na požiadanie vzor súťažného návrhu zmluvy, ktorého obsah stanovuje minimálne náležitosti platného návrhu zmluvy, resp. iné informácie o súťaži.
4. Ponuky sa musia podať písomne Obecnom úrade v Rudňanoch, adresa 053 23 Rudňany 234 v zalepenej obálke a s výrazným označením „súťaž: Prenájom nebytových priestorov“, kde okrem spomínanej prihlášky do súťaže a návrhom na uzavretie zmluvy budú uvedené identifikačné údaje o osobe navrhovateľa (pri fyzickej osobe: meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, rodné číslo / pri právnickej osobe: obchodné alebo názov, právna forma, sídlo, IČO, označenie štatutárneho orgánu)
5. Lehota na predkladanie ponúk končí dňa 15.04.2025 o 12.00 hod.
6. Návrh zmluvy je už po jeho predložení neodvolateľný.
7. Oprava chýb v predložených návrhoch sa nepripúšťa.
8. Predložené návrhy možno meniť a dopĺňať len v prípade, ak je nový návrh z pohľadu vyhlasovateľa výhodnejší ako predchádzajúci a len v stanovenej lehote na predkladanie návrhov.
9. Výsledok vyhodnotenia súťaže bude oznámený účastníkom písomnou správou odoslanou najneskôr 30.05.2025
10. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť všetky predložené návrhy alebo zrušiť súťaž.

Záverečná informácia:

Znenie súťažných podmienok, vzor súťažného návrhu zmluvy a základnú informáciu o predmete je možné získať:

- na adrese Obec Rudňany, 053 23 Rudňany 234
- alebo na internetovej stránke: www.rudnany.sk
- e-mailom na adrese sekretariat@rudnany.sk,
starosta@rudnany.sk

Vyvesené dňa: 02.04.2025

Zvesené dňa:

Bc. Rastislav Neuvirth
starosta obce

POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO

Lesné a pasienkové spoločenstvo bilancovalo.

V prvých dňoch mesiaca marca 2025 sa zišli vlastníci združení v Lesnom a pasienkovom spoločenstve Zapálenica Rudňany, pozemkové spoločenstvo, aby zhodnotili hospodársku činnosť za rok 2025. Pozemkové spoločenstvo hospodári na 394 hektároch lesnej a trávinatej pôdy, ktorá sa nachádza v katastri obce Rudňany. O tom, že napriek zníženej ťažobnej činnosti sa podarilo vytvoriť hospodársky zisk, svedčí skutočnosť, že sme mohli vlastníkom vyplatiť podiely a zároveň finančné prostriedky dať do rezervného fondu.

V priebehu roka 2025 bude vypracovaný nový odborný lesný plán na ďalšie 10 ročné obdobie, ktorý stanoví úlohy na úseku ťažobnej a pestebnej činnosti. V ústrety sa vychádza vlastníkom aj v smere samovýroby, kde si za znížený finančný poplatok môžu pripraviť samovýrobou aj palivové drevo, ktoré do lesa nepatrí.

Vzhľadom k tomu, že skončilo pre orgány pozemkového spoločenstva funkčné obdobie, boli vykonané tajné voľby, na ktorých bol zvolený nový výbor a dozorná rada pozemkového spoločenstva. Predsedom bol opäťovne zvolený JUDr. Vladislav Chroust a podpredsedom p. Vladimír Krajňák. Členmi výboru sa stali p. Vladimír Šteiner, p. Štefan Krempaský a novým členom výboru sa stal p. Ladislav Čech. Predsedom dozornej dozornej rady bol zvolený p. Ing. Dušan Krajňák a členmi p. Jozef Stanislav a Ing. Marta Ďuršová. Odborným lesným hospodárom je p. Ing. Tadeáš Topoly.

Na zhromaždení vlastníci poukázali na nezákonný výrub stromov zo strany neprispôsobivých občanov našej obce z územnej časti Zabijanec a 5RP2, ktorým dodržiavanie zákona je „cudzie,,. Napriek tomu, že v prípade zistenia páchatela im hrozí nepodmienečný trest odňatia slobody tieto následky si neuvedomujú.

Značné tisícové dividendy odvádzame za majetkovo nevysporiadané vlastníctvo našich občanov, ktoré si v rámci dedičného konania po svojich zosnulých neuplatnili. Takto do doby vysporiadania dedičstva musíme značné finančné prostriedky odvádzať slovenskému pozemkovému fondu.

Záverom chceme poďakovať vedeniu obce Rudňany zvlášť p. starostovi Bc. Rastislavovi Neuvirthovi za spoluprácu. Naše poďakovanie patrí aj personálu ktorý zabezpečoval prípravu zhromaždenia a občerstvenie, ktoré bolo na schôdzi podané.

JUDr.Vladislav Chroust, predseda poz. spoločenstva

ČO JE S BÝVALOU KNIŽNICOU?

Kedže marec bol mesiacom knihy, spomenuli sme si na našu bývalú obecnú knižnicu a boli sme zvedaví, čo sa v nej deje v súčasnosti, ako sa využíva. Oslovili sme **Jarku Bilaničovú** a po dohode s ňou sme sa stretli priamo v daných priestoroch. V knižnici ma privítali okrem Jarky aj ostatné ženy a členka rozvojového tímu Mirka Grečková a všetci spolu odpovedali na moje otázky.

Dlhé roky sa tieto priestory využívali ako obecná knižnica, kde sme si chodili požičiavať knihy, mohli sme si posediť a niečo prečítať. Potom prišlo k rekonštrukcii, z pôvodných kníh zostala len určitá časť a akému účelu vlastne slúži tento priestor v súčasnosti?

23.10.2023 bola ukončená rekonštrukcia a slávnostne bol odovzdaný do používania Obecný klub, ktorý súčasne slúži aj ako obecná knižnica. Naďalej si tu môžu občania požičiavať knihy, posediť, niečo prečítať, ale zároveň sa Obecný klub využíva aj na rôzne aktivity.

Kto ho prevádzkuje a kedy je otvorený?

Pracujem tu ja /Jarmila Bilaničová/ ako zamestnanec Ocú a to v stredu, štvrtok a piatok, ale mnohé aktivity robia aj pracovníčky rozvojového tímu. Tie tri dni je klub otvorený od 14 -16,00 h, alebo po dohode od 15-17,00 h.

Počula som, že sa tu organizujú rôzne aktivity, pre koho, a aké sú to aktivity?

V stredu sa tu stretávajú seniorky a zlepšujú si svoje počítačové a internetové zručnosti, učia sa ako predchádzať kyberšikanu a zneužívaniu svojich osobných údajov pri práci s počítačom, prípadne ako sa nedať oklamať podvodníkmi.

Vo štvrtok organizujeme tzv. skrás-

ťovací deň, dávame si masky, maľujeme nechty, robíme masáže a hrajú sa tu šachy, zatiaľ hlavne chlapi.

V piatok majú ženy cvičenie pre zdravie, robia niečo pre svoje telo, aj dušu.

Spolupracujeme s pracovníkmi rozvojového tímu, spolu s nimi robíme mnohé aktivity, oni organizujú aj rôzne besedy, prednášky, pracujú aj s mládežou /aj tie pondelky, utorky/, či už je to doučovanie, premietanie filmov, rôzne kreatívne aktivity – maľovanie, vyrábanie náramkov, výroba fašiangových masiek, pohľadníc, plánujeme zdobenie veľkonočných vajčiek. Pripravili nám aj prekvapenie na MDŽ a obdarovali nás kvietkom.

Kto sa môže zúčastniť týchto aktivít?

Boli by sme veľmi radi, keby k nám chodili ľudia vo väčšom počte, mohli by sa zapojiť do aktivít, ktoré ich bavia, strávili čas v kolektíve, dvere sú otvorené pre každého.

Oslava MDŽ

Cvičenie pre zdravie

Počas rozhovoru navštívili knižnicu deti z MŠ

Pri našom rozhovore

Ďakujem za rozhovor a verím, že kto sa bude chcieť dozvedieť viac, príde sa do obecného klubu pozrieť osobne.

Ing. M. Malecová

Výsledky ObP Rudňany za mesiac marec 2025:

Počas služby boli doručené 3 zásielky pre potreby Okresného súdu.

Hliadka ObP počas služby zistila celkom 7 porušení pravidiel o predaji tovaru, za čo bolo uložených 7 blokových pokút.

Dňa 3.3.2025 v čase o 16.40 hod. bola hliadka ObP telefonicky požiadaná správcou multifunkčného ihriska pri ZŠ, že má problém s mládežou, ktorá nechce opustiť ihrisko. Hliadka po príchode na miesto zjedнала nápravu a osoby vykázala z ihriska.

Dňa 5.3.2025 v čase o 10.30 hliadka ObP preverila oznámenie starostu obce, kde mali byť v časti Zabíjanec na štátnej ceste nahádzané kamene. Hliadka vec preverila, na mieste sa nenachádzali kamene.

Dňa 5.3.2025 v čase o 10.45 hod. hliadka zistila požiar odpadu v blízkosti Materskej školy 554 Zabíjanec. Hliadka upozornila občanov osady, ktorí následne oheň uhasili.

Dňa 5.3.2025 v čase o 11.20 hod. bolo hliadke ObP telefonicky oznámené riaditeľkou materskej školy 554 Zabíjanec, že majú problém s miestnymi osadníkmi, ktorí chodia do areálu školy a poškodzujú zaparkované motorové vozidlá zamestnancov školy a taktiež, že narúšajú priebeh vyučovania. Z uvedeného dôvodu je tam v ranných a dopoludňajších hodinách naplánovaná služba členom MOaPS.

Dňa 10.3.2025 v čase o 18.15 hod. hliadka ObP spozorovala počas služby požiar trávnatého porastu v časti Zabíjanec v blízkosti bytoviek 515-516. Následne na to boli telefonicky vyrozumení členovia DHZ Rudňany, ktorí po príchode na miesto požiar lokalizovali a uhasili.

Dňa 13.3.2025 v čase o 12.45 hod. oznámil telefonicky hliadke ObP učiteľ spojenej školy, že má problém so záškoláctvom žiakov D.H a S. H bytom Rudňany Zabíjanec. Hliadka upozornila rodičov, ktorí sa následne dostavili do školy a prisľúbili nápravu.

14.3.2025 v čase o 11.50 hod. oznámila vedúca predajne potravín Karmen, že majú v potravinách osoby podozrivé z krádeže tovaru. Hliadka po príchode na miesto stotožnila dve maloleté osoby, ktoré odcudzili spolu 10 ks líziatiek v hodnote 1,0 €. Po príchode hliadky tovar vrátili a vzhľadom, že sa jedná o maloleté osoby boli poriešené pokarhaním.

Dňa 18.3.2025 v čase o 09.00 hod. hliadka ObP poskytla súčinnosť pre ObP Nálepko, ktorá potrebovala dve osoby a to R.H a Š.Ž. Uvedené osoby si následne prevzal náčelník ObP Nálepko, ktorá ďalšej služobnej potrebe.

Hliadka v dňoch 18.3.2025 a 19.3.2025 vykonávala službu v okolí obecného úradu a pošty počas vyplácania sociálnych dávok, k narušeniu verejného poriadku väčšieho rozsahu nedošlo.

Dňa 26.3.2025 v čase o 16.20 hod. bolo hliadke ObP oznámené nahádzané kamene v časti Zabíjanec. Hliadka po príchode na miesto zistila, že na štátnej ceste boli nahádzané kamene ako aj iné predmety. Následne boli hliadkou upratané z cesty.

Dňa 26.3.2025 a 27.3.2025 vo večerných hodinách bolo hliadke ObP telefonicky oznámené, že v bytovke baňa Západ prespávajú osoby v pivničných priestoroch. Hliadka na mieste zistila, že sa tam nachádzajú dve osoby. Jedna osoba tam nemala pobyť, preto bola z bytovky vykázaná.

Dňa 28.3.2025 v čase od 15.00 hod do 16.00 hod. hliadka ObP vykonala asistenciu geodetovi počas meracích prác v časti Zabíjanec. K narušeniu verejného poriadku nedošlo.

Hliadka ObP počas služieb vykonávala dohľad nad CP a ochranu majetku v časti Rudňany -Pätorácke, kde dochádzalo k poškodzovaniu autobusov SAD. Hliadka nezistila poškodenie autobusov SAD počas služby.

Mgr. Slavomír Kalafut
Náčelník ObP Rudňany

VYHODNOTENIE SÚŤAŽE V PÍSANÍ POÉZIE A PRÓZY

V poslednom čísle Horizontu sme vyhlásili súťaž v písaní poézie a prózy. Je nám ľúto, že sa do týchto súťaží nezapájate vo väčšom počte. Do uzávierky sme dostali príspevok p. Duláka a p. Sertlovej. P. Dulák túto báseň neznámeho autora použil v estrádnom divadle v roku 1970 a keďže je rok divadiel, nechcel, aby táto báseň upadla do zabudnutia. Možno aj vás trochu rozveselí.

Úvahy starého mládenca

/od p. Duláka – autor je neznámy/

Prečo som sa neoženil?
Nebola to moja vina, ani žiadna iná.
Malá nepasuje pod pazuchu,
keď sa na ňu človek strmsšie mrkne,
veď sa celá scvrkne.

Vysoká má veľkú mieru!
Kde ja vezmem na takú kofu,
Toľko látok, štofu?

Mladá tá by len rojčiť chcela,
Kým by zoženštela!

Stará studená ako žaba,
holt bych jej dal koľko vína,
Vždy len hľadá do cintorína.

Peknú držať som prislabý,
Tú mi hneď iný zväbi.
Umrel by som od žiarlivosti,
Možno aj od zlosti.

Škaredá načo komu,
nesmela by von z domu!

Chudá tá by len jesť chcela,
aby trochu stučnela.

Tlstá? Veď ľudia by si mysleli,
že máme zásoby,
viac ako pre dve osoby.
Veď nie je ani u žien vina, že je každá iná.

Vítazkou súťaže sa stala p. Alenka

Sertlová, ktorá píše básne pre deti a
poslala nám 4 básne o vesmíre,
z ktorých jednu uverejňujeme:

Čierna diera

Často sa to nestáva,
že Slnčná sústava,
má vo svojej blízkosti,
dieru čudnej veľkosti.

Okolo nej svet sa točí.
Čierna tvár aj čierne oči,
čierne všetko – je to klam,
nevidíš ju, no je tam.

Aj keď to tak nevyzerá,
nebezpečná je tá diera.
Prezradím vám o nej čosi,
veľkú silu v sebe nosí.

Čo treba aj netreba,
všetko stiahne do seba.
Telesá – to v každom smere,
vyhnúť sa chcú čiernej diere.

Pokúsi sa vesmír veru,
zaplátať tú čiernu dieru?
Verím, že sa podarí,
inak bude deravý.

Z NAŠICH ŠKÔL

MATERSKÁ ŠKOLA 89

Do detského kráľovstva našej materskej školy v mesiaci marec zavítala Popletajka. Nie preto, aby nás poplietla, kdeže! Pripravila si pre nás karnevalové minidisco spojené s tancovaním a spievaním. A neprišla sama. Doniesla si aj kamarátov z krajiny Rozprávko. Prekvapil nás psí hasič Marshall a psí stavbár Rubble, ktorí neodmietli zábavu a šantenie s deťmi. V náš karnevalový deň sme v duchu tradícií ochutnali šišky ako od mamičky. Poďakovanie za obetavé vypekanie patrí žienkam z Rozvojového tímu v Rudňanoch – p. Šaríkovej, p. Grečkovej a p. Piatnicovej.

Krajinu Rozprávko sme navštívili v marci ešte niekoľkokrát. Počúvali sme čo zažili Tri prasiatka, Koza rohatá a jež, Janko a Marienka v Perníkovej chalúpke či Pampúšik. Rozprávky totiž majú liečivú moc. Liečia plač, smútok a pomyselne prenesú deti do čarovného sveta, kde sa všetko na dobre obráti. A kde ich nájdeme? V knihe uloženej v knižnici. Zistili sme, že je to pravda, pretože v obecnej knižnici sme mali po ruke niekoľko dôkazov. Pani učiteľky nás viedli k tomu, aby sme listy v knihe obracali s láskou, s úctou a očkami vnímali ilustrácie.

V knihách je návod.

Návod na hovorené slovo.

Opäť v hlavnej úlohe kniha, v ktorej pani učiteľky hľadali umelecké slovo z dôvodu, že osem predškolákov potešilo na výročnej schôdzi členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Rudňanoch. Predviedli majstrovstvo v detskom speve, tanci ale aj recitácii.

A na záver chceme pochváliť Miška, ktorý nás úspešne reprezentoval na prehliadke v prednese prózy Malý recitátorik s textom z knihy Leonardo kocúr z ulice. Slová poroty boli povzbudením pre neho i pripravujúcu pani učiteľku.

Kolektív MŠ Rudňany č. 89

MATERSKÁ ŠKOLA 5RPII

„Marec - patrí knihám.“

Tejto myšlienky sa držali aj deti z MŠ 5RPII Rudňany, spolu s učiteľkami. Kniha sa stala našou každodennou pomôckou. Prečítali sme veľa rozprávok. Okrem toho, navštívili sme aj obecnú knižnicu. Túto návštevu sme spojili s turistickou vychádzkou a bol to pre nás príjemný zážitok.

Tento mesiac bol plný prekvapení. Z Rozprávok do MŠ pricestovala Popletajka. To bolo radosti. Deti spoznali nových rozprávkových kamarátov a ich najnovšie pesničky.

Z Prešova k nám prišlo BABADLO – bábkové divadlo, s predstavením SVRČEK a MRAVCE. Bola to krásna ukážka toho, ako bábkové divadlo môže podporiť rozvoj detí vo viacerých oblastiach. Pomocou veršovaného textu, pútavých pesničiek a krásnych bábok, sa deti učili o hodnote spolupráce, priateľstva a vytrvalosti.

Dňa 20. 3. 2025, sa na OÚ v Rudňanoch konala výročná schôdza SZPP č. 6. V programe vystúpili aj deti MŠ 5RPII. Spievali, recitovali, tancovali. Svojim prejavom potešili divákov. Mali sme z toho príjemný zážitok.

V MŠ v Iliašovciach sa konal „MALÝ RECITÁTORIK.“ Naša šikovná a usilovná predškoláčka Lýdia Berkyová, predviedla prednes básne, kde ukázala svoje schopnosti, úsilie a odvahy.

28. 3. - Deň učiteľov. Oslavuje sa v deň narodenia pedagóga Jána Ámosa Komenského, učiteľa národov. Sviatok je oslavou práce všetkých pedagogických pracovníkov. V tento deň navštívil našu MŠ starosta obce Bc. Rastislav Neuirth. Celému kolektívu vyjadril vďaku a úctu, za ich prácu, ktorá formuje budúce generácie a ovplyvňuje celú spoločnosť. **ĎAKUJEME!**

Hrejivé lúče slnka nám prebudili prírodu. Začala astronomická jar. Deti spoznávajú jej krásy a tajomstvá. Téma jari sa stala inšpiráciou pre rôzne tvorivé aktivity. Aby deti spoznali prácu v záhrade, zahráli sa na záhradkárov. Spoločne v triede zasadili sadeničky, o ktoré sa teraz každý deň starajú. Mesiac marec sa skončil a my sa pripravujeme a tešíme na naše budúce aktivity.

Drgonec Lýdia

Materská škola 554

Mesiac knihy v našej MŠ

Marec je už tradične považovaný za mesiac knihy, pričom jeho hlavným cieľom je podpora čítania a rozvoj lásky ku knihám od útleho veku. V našej materskej škole sa tento mesiac niesol v duchu rozprávok, príbehov a

rôznych aktivít, ktoré podnecujú záujem u detí o literatúru.

Divadlo je pre deti v materskej škole nielen zábavné ale aj veľmi prospešné na rozvíjanie predstavivosti. Učí ich vnímať príbehy iným spôsobom ako pri čítaní. Preto sa naša materská škola vybrala jedno také predstavenie navštíviť. Navštívili sme Divadlo v

Spišskej Novej vsi a pozreli sme si rozprávku Janko Hráško, ktorá sa deťom veľmi páčila.

V tento mesiac sme v našej materskej škole privítali aj Tárajka a Popletajku, ktorých vystúpenie bolo pre deti nesmiernym zážitkom. Spoločne tancovanie a spievanie s populárnou detskou hviezdou, ktorú doteraz poznali,

len s videí pre ne znamenal zážitok, ktorý si vo svojich detských dušičkách ponosú po celý život. V mesiaci marec sa už tradične konalo podujatie z názvom Recitátorik . Našu materskú školu reprezentovala Liliana Boráková s básničkou Podkolenky. Recitačné súťaže sú skvelou príležitosťou ako deti motivovať k rozvíjaniu reči, pamäti a sebavedomia .

Na záver mesiaca marec deti z Materskej školy č. 554 vystúpili na Obecnom úrade v Rudňanoch . Príprava tanca, recitovania a spievania bolo pre deti veľmi zaujímavé a podnetné. Pripravovali sa poctivo a vytrvalo. Veríme, že svojim vystúpením potešili početné osadenstvo na Výročnej schôdzi Jednoty dôchodcov.

Takýto bol marec v našej škole a netrpezlivo čakáme na dobrodružstvá, ktoré prinesie mesiac apríl.

Monika Jeremiášová a kolektív MŠ 554

Základná škola

Čo všetko pre človeka znamená škola si mnohí uvedomia až vtedy, keď nastávajú chvíle na zhodnotenie časov minulých. V mysliach mnohých ožijú raz za čas úsmevné či ohromujúce spomienky. Čo všetko v nej zažili, čo dala, čo vzala... Pedagógovia našej školy sa snažia, aby tých dobrých spomienok bolo čo najviac. Aj v tomto mesiaci totiž opäť pripravili pre svojich zverencov množstvo zaujímavého. Spolu s triednymi učiteľkami Stanislavovou, Kalafutovou a pani vychovávateľkou Antalovou sa v karnevalových maskách 4. 3. 2025 zabávali žiaci 3. A a 4. A triedy.

Divadelné predstavenie Mima a Líza uvedené v Spišskom divadle 18. 3. 2025 si pozreli žiaci 3. A pod dozorom triednej učiteľky. Hvezdáreň a planetárium v Prešove navštívili žiaci 2. A, 3. A, 4. A. Spolu s pani učiteľkami Kalafutovou, Mníchovou a Stanislavovou odchádzali domov obohatení o množstvo informácií z fascinujúceho sveta astronómie.

19. 3. 2025 tretiaci a štvrtáci navštívili Banícke múzeum, kde im sprievodcom bol pán Farkalin.

V ten istý deň navštívili aj Zariadenie pre seniorov sv. Klementa. Klientom priniesli malé darččky v podobe ľudových piesní i vlastnoručne vyrobených kvetov.

Sprievodcom po priestoroch domova sa stal pán riaditeľ Mgr. Valko. Žiaci druhého stupňa sa zase pod vedením Mgr. Hudákovej a Mgr. Bodzionyovej zúčastnili exkurzie v Banskom múzeu v Poráčskej doline.

Svetový deň vody si pripomenuli žiaci druhého a tretieho ročníka pod vedením pani učiteľky Bryndzovej a Čarníkovej. V praktických činnostiach si pripomenuli nepopísateľnú dôležitosť vody pre naše životy.

Besedu „O vodovodnej čistej vode“ si pre žiakov štvrtých ročníkov pripravila Mgr. Šomšáková. Jej pozvanie dňa 24. 2. 2025 prijali Ing. Sedláková a Bc. Bryndza, ktorí erudovane rozprávali o vode, jej čistote a ochotne odpovedali na zvedavé otázky. Členovia Žiackeho parlamentu pod vedením Mgr. Hájkovej pri tejto príležitosti rozdali všetkým žiakom fľašu pitnej vody.

Zrealizovali zbierku Hodina deťom, v ktorej sa podarilo vyzbierať 126 €, za každý príspevok vám patrí úprimná vďaka. Prebehla aj imatrikulácia žiakov 1. ročníkov. Uskutočnili sa aj otvorené hodiny pre žiakov z MŠ. Bedmintonový turnaj organizovaný na ZŠ Komenského v Smižanoch priniesol Mgr. Farkašovskému a hlavne chlapcom zo 4. A krásne 3. miesto, k úspechu srdečne blahoželáme.

A nesmieme zabudnúť, že 19. 3. 2025 sa žiaci 9. A podrobili prvej dôležitej skúške v ich životoch – Testovania 9.

V školskom rozhlase zaznela okrem iných aj relácia k Dňu učiteľov. Ja dnešným našim žiakom želám, aby na tie svoje školské časy spomínali hlavne s hrdosťou, práve vďaka všetkému, čo si pre nich učitelia pripravujú.

Spracovala : Mgr. Hozzová

Spojená škola

Marec bol pomerne dlhý mesiac, ktorý nám neprišiel len prvý jarný deň, ale aj množstvo rôznych zaujímavých aktivít v škole. Na podnet školskej zdravotníčky p. Mgr. Vaľkovej sa uskutočnila vzdelávacia akcia s názvom „KLIEŠTE A ZDRAVIE“, v ktorej si okrem iného žiaci mohli vyskúšať ako sa pinzetou správne vyberá kliešť z rany.

Tvorivé dielničky I. pod názvom "Kúzelná jar" boli určené pre žiakov prvého stupňa. Krásne práce s veľkonočnou tematikou prispeli k premene nášho školského prostredia do jarného štýlu vďaka p. Mgr. Zúdorovej, Mgr. Vaľkovej a asistentkám p. Stanislavovej a Krutkovej. Tvorivé dielničky II zorganizovali Mgr. M. Sertlová, Bc. Lenka Brateková, M. Al-mášiová a opäť vznikli krásne veľkonočné výrobky.

Už tretí rok sme sa zapojili do celoslovenskej akcie: UPRACME SI SLOVENSKO. My upratujeme pod názvom „Za krajšie Rudňany“. Vyčistilo sa okolie zdravotného strediska, Obecného úradu, priestranstvo okolo škôlky, areál našej školy aj jej okolie...a mnoho iných miest.

Kto by nepoznal LEGO? V určitom období zaujalo mnohých z nás a očarilo aj žiakov, ktorí ho skladali s PaedDr. Tomášom Luňákom na akcii „Lego - kreativita s kockami“ a vytvorili zaujímavé výtvy. Stačí jedna kocka, trocha fantázie a môže vzniknúť niečo nové, výnimočné.

Týždeň finančnej gramotnosti s aktivitami pre každého

Tretí marcový týždeň sme sa zapojili do finančného vzdelávania v rámci medzinárodnej kampane Global Money Week od 17. do 23. marca 2025 sme si pripravili vzdelávacie aktivity o peniazoch a hospo-

dárení. Témou kampane bolo - Preveruj si „dobré“ rady, nech neskočíš na návnady. Koordinátorom kampane na Slovensku je Národná banka SR. Pre našich žiakov sme pripravili v tomto týždni súťaž „Pevnosť Boyard“, /v troch cykloch/ kde nechýbal „Gebuľa“ a tiež otec Furas. Žiaci sa snažili prejsť všetkými stanovišťami, riešili rôzne úlohy, kde si otestovali svoje vedomosti z oblasti finančnej gramotnosti a bezpečnosti na internete. Organizátormi súťaže boli Mgr. M. Bakošová, K. Bakošová, Mgr. J. Štocková, Mgr. L. Kamencová a zapojili sa aj Mgr. M. Palenčárová, Mgr. M. Sedlák. Boli to akcie náročné na prípravu, ale stálo to za to.

Spracovala: Ing. M. Malecová

DACO NA PODUMANE...

Každá doba zo sebu daco neše, dajaky odkaz. V každej dobe še žilo pre dakeho lechši, pre dakeho čechši, bo nič neni čarne abo biele.

Minule som kukla take video a tam še jedna starša pani scežovala, jake tote dnešne mlade ženy lenive jak šľak, bo dze dakedy mali pračky, sušičky, umyvačky a šicko scihali aj porobeno mali aj napečeno bulo aj o dzeci postarane bulo. Že tote dnešne dzeci su rozmaznane jak fras, že im nemoš daco povedzec bo drza odpoved' vzduchom leci. Jake su tote dnešne dzeci nevystate. Jak še neznaju zdravic, jake su drze, lenive a neznam jake.

Že dakedy bulo češko, ale vešelši...

No... skorej še mi tak vidzi, že my kus zapominame na to jake zme buli pred sto rokami my. A, že tota naša optika, še kus zakalila.

A teras vam poviem tak z mojej optiky. Mame šicke vymoženosci modernej doby aj daco navyše. Dnešna doba nam prinesla lasku ku hypotekom, bo inakši by zme byvali pod mostom. Poviem vam, že dnešne mlade ked scu byvac, ta maju stotišicove dluhy na karku a ruky po lokce zodrete od roboty, žeby zarobili dukaty na šicke poplatky. Dnešna doba nam prinesla lasku ku motorom, bo auto uš davno neni luxusom, ale obyčajna spotrebná vec na bežne každodene

fungovane. Dnešna doba nam prinesla masky na ksichty, bo každý še pretvaruje, ale za zavretima dzverami to až take ružove neni. Dnešna doba prinesla veľo vyšvetľovaňa. Dakedy, ked vam vaša ratolesc lezla na nervy, bim jedna, bim druha a čakry naprave-ne. Dneška dzecom šicko vyšvetľujeme, co a preco a jak... dakemu to možno dzvyha tlak, no aspoň še nas dzeci neboja a mame uplne iný vzťah jak dakedy bul medzi dzecami a rodičami. Dnešna doba prinesla, že naše male dzeci, jak take male robociky. Ked vam dzcecko nehodzi aspoň na tristo kruškoch do tyždňa, ta kukaju na vas krivo, bo to treba. Na tote male dzeci še tak kladze jak na koňoch. Dze zme mi mali dakedy naplanovane každú minutu. Rano do školy s kľučikom na karku, prisc domu, naučic še a zme pošli von. A še nifto nestaral, dze zme. A teraz ked človek ne-skače dzecku kolo zadnice od rana do večera, ta nezodpovedne tote rodiče, ked to robi ta tote rodiče to prehaňaju. A mohla by som ešci xy rozdieloch vymenovac, no myšlim, že na zdvihnuce tlaku stačí. A teras si znam predstavic jake burlyve vaše som rozduchala, ale... nezapomnice, že nič neni čarne abo biele a každá doba ma daco do sebe.

Mgr. Katarína Duřová

NAŠI SENIORI

Dňa 3.marca 2025 sa uskutočnilo posedenie členov v našom klube za účelom naučiť sa servítkovú techniku maľovania veľkonočných vajíčok. Túto techniku maľovania nám najprv vysvetlila naša členka p. Božena Benčová. Pri tejto technike potrebujeme pomôcky ako: servítky, lepidlo, nožnice, lak, štetec a farby. Servítková technika nie je extra náročná, vyžaduje si len trocha zručnosti. Je vhodná aj pre začiatočníkov. A tak sme sa s elánom a radosťou pustili do práce. Výsledky boli pekné. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastnili tohto krásneho stretnutia.

Dňa 14.marca 2025 sa 15 členov ZO SZPP zúčastnilo vystúpenia FS Čačina – Človečina, v Mestskom kultúrnom centre Spišská Nová Ves. Folklórny súbor existuje od roku 1972 a pôsobí v ňom cca 30 mladých ľudí v tanečnej zložke. Vo svojom repertoári interpretujú členovia súboru tance, spevy a hudbu hlavne z regiónu Spiša, Šariša, Zemplína a cigánske tance a spevy. Čačina má významné postavenie medzi súbormi v našom regióne. Účinkuje v mnohých súťažných festivaloch nielen doma, ale aj v zahraničí. Poďakovanie patrí všetkým organizátorom za krásny zážitok.

Dňa 2.apríla 2025 sa 7 členov ZO SZPP č.6 zúčastnilo návštevy zariadenia pre seniorov svätého Klementa v Rudňanoch. Bolo to veľmi dojímavé a vrelé prijatie. Mnohí už sedeli na vozíkoch, lebo ich zdravotný stav im nedovolil už chodiť, ale o to srdečnejšie nás privítali. Rozprávali nám o svojich rodinách, zamestnaniach kde pracovali, no aj o chorobách, ktoré prekonali. Polovica našich členov si s nimi zahrála spoločenské hry a ostatní v družnom rozhovore spomínali na časy ich mladosti. Čas nám rýchlo ubehol. Bolo to veľmi pekné stretnutie. Ďakujeme aj riaditeľovi tohto zariadenia PhDr. Bohuslavovi Vaľkovi, ktorý si našiel čas ,aby nás pozdravil. Veríme, že naša ZO SZPP takéto stretnutie uskutoční viackrát.

Alena Drefkova

OPRÁŠME TRADÍCIE A ZVYKY ...

Kvetnou nedeľou sa začína Veľký týždeň, z kresťanského hľadiska najvýznamnejšie obdobie roka. Vrcholí v tzv. posvätnom trojdňí /Zelený štvrtok, Veľký piatok, Biela sobota/ slávnosťou Vzkriesenia a Veľkonočnou nedeľou. Veľká noc patrí medzi pohyblivé sviatky, slávi sa prvú nedeľu po splne mesiaca, ktorý nasleduje po jarnej rovnodennosti. To znamená, že termín sa pohybuje v rozmedzí od 22. marca do 25. apríla.

Zelený štvrtok

Na Zelený štvrtok sa „zaväzujú zvony“, to znamená, že v chrámoch umlknú organ a namiesto hlaholu zvonov sa rozhrkocú rapkáče a klopačky. Vo všetkých dňoch trojdnia sa pripisoval veľký význam vode – ľudia sa v nej umývali, pili ju, oblievali sa ňou. K Zelenému štvrtku sa viazalo mnoho zvykov – napr. štrnganím kľúčov okolo domu odháňali od domácnosti myši a potkany, trasením stromčekov sa mala podporiť plodnosť ovocných stromov, dokonca v povodí Bebravy ako prísľub šťastia a bohatstva mládenci v nestráženej chvíli vysypali mravce do pitvora, alebo izby. Mravce stelesňovali aj usilovnosť a tou mali celý rok oplývať najmä dievčatá. Strava na Zelený štvrtok mala byť zelená. Jedol sa najmä špenát, napr. s vajcom alebo so smažienkami, ako volali pampúšky zo strúhanky a vajca. Varili sa šalátové prívarky – z listov mladé žihľavy, do jedla sa pridávali lístky čerstvej púpavy, medvedieho cesnaku. Samozrejme jedli sa aj tradičné bezmäsité jedlá – krúpy, zemiaky s kapustou, fazuľová kaša, šošovicový prívarok a aj sladké jedlá – hlavne rezance s makom, alebo sladká kaša.

Veľký piatok

Druhý deň posvätného trojdnia, Veľký piatok, mal byť preniknutý duchom kajúcnosti, odriekania a rozjímania. Témou pobožností v tento deň je jadro príbehu umučenia Ježiša Krista. Na Veľký piatok býva prísny pôst. V minulosti to znamenalo takmer úplné zrieknutie sa jedla, pripúšťalo sa len jedno pôstne jedlo, neraz iba chlieb a voda, chlieb s čajom, zemiaková polievka. Na Veľký piatok sa dodržiavali rozličné zvyky – ranné umývanie v tečúcej vode /sviežosť a krása na celý rok/, boli zárukou zdravia pre ľudí aj statok, dobré bolo ostriať sa, vlasy vraj potom budú rýchlo rásť celý rok, nič sa nepožičiavalo, aby sa požičaná vec nestala škodiacim nástrojom v rukách bosorky...

Úkony, ktoré sa robili na Veľký piatok, vyjadrovali tradičnú vieru v mimoriadnu moc tohto dňa, ktorá všetko uzdravuje a napomáha rast a zdar práce. Súčasťou tohto dňa boli niekedy tzv. pašiové hry, ktoré nacvičovali divadelní ochotníci a predvádzali ich v kostoloch a na námestiach pred kostolmi. Mali

schopnosť zaujať diváka a vtiahnuť ich do prežívania príbehu Kristovho umučenia.

Biela sobota prináša svetlo

Zvony boli ešte zaviazané, gazdinky pripravovali slávnostné jedlá, pripravovalo sa jedlo do košíka, ktoré sa nieslo na Veľkonočnú nedeľu do kostola na posvätenie. Dievčatá maľovali vajíčka, chlapci pripravovali korbáče. Vlastná slávnosť Veľkonočnej vigílie sa koná po západe slnka a nesie sa v znamení návratu svetla, stelesneného vo vzkriesenom Kristovi. Až po návrate z kostola sa začala večera. Bývala bohatá, podávala sa najmä varená šunka s chrenom, varené vajíčka, klobásky, pečená sliepka, hus...Členovia rodiny si podelili jedno vajíčko, aby rodina zostala jednotná a súdržná. Aj po Vzkriesení sa zachovávali rozličné ochranné rituály /kto sa chce dozvedieť viac, musí si ich pozrieť v knihe/

Veľkonočná nedeľa

Pre kresťanov na celom svete je Veľkonočná nedeľa najväčší sviatok, keďže zmŕtvychvstanie Ježiša Krista pre nich vyjadruje víťazstvo života nad smrťou a nádej na večný život. Ústredným bodom bola slávnostná bohoslužba, na ktorú nosili gazdiné v košíku na posvätenie chlieb, šunku, klobásky, maslo, tvaroh, vajíčka, soľ, chren, koláče, fľašu vína, či pálenky. Posvätným jedlám sa pripisovali magické vlastnosti, preto sa z nich dávalo aj dobytku, aby sa mu dobre darilo. Z koláčov boli typické tie z kysnutého cesta, ktoré mali svoje krajové recepty a názvy – calta, paska, mrváne, vajnorské baby plnené orechmi a makom, osúchy na slano, aj na sladko a štrúdle.

Veľkonočný pondelok

Na Veľkonočný pondelok bývalo na dedine rušno. Oddávna to bol tradičný sviatok mužov, mládencov a chlapov, ktorí od skorého rána chodili po šibačke, či oblievačke. Na západnom Slovensku prevládala šibačka, na východnom sa zase viac polievalo a na strednom Slovensku sa časom oblievanie a šibanie spojili. Za polievanie a šibanie dostávali mládenci od dievčat maľované vajíčka, štamperlík pálenky, mladší koláče a pár koruniek. Na celom Slovensku sa oblievačka a šibačka končili pred obedom, poobede sa polievať nepatrilo. V utorok mohli dievčatá poliať mládencov, v súčasnosti sa však tento zvyk už nevyskytuje.

Verím, že niektoré zvyky pretrvávajú aj cez tieto veľkonočné sviatky a prajem vám, aby ste si užili oblievačku, šibačku, alebo aspoň koniec pôstu, v podobe chutnej šunky, chrenu, plnky, pasky a koláčikov.

Spracovala : M.Malecová / z knihy K. Nádaskej - Slovenský rok v ľudových zvykoch, obradoch a sviatkoch

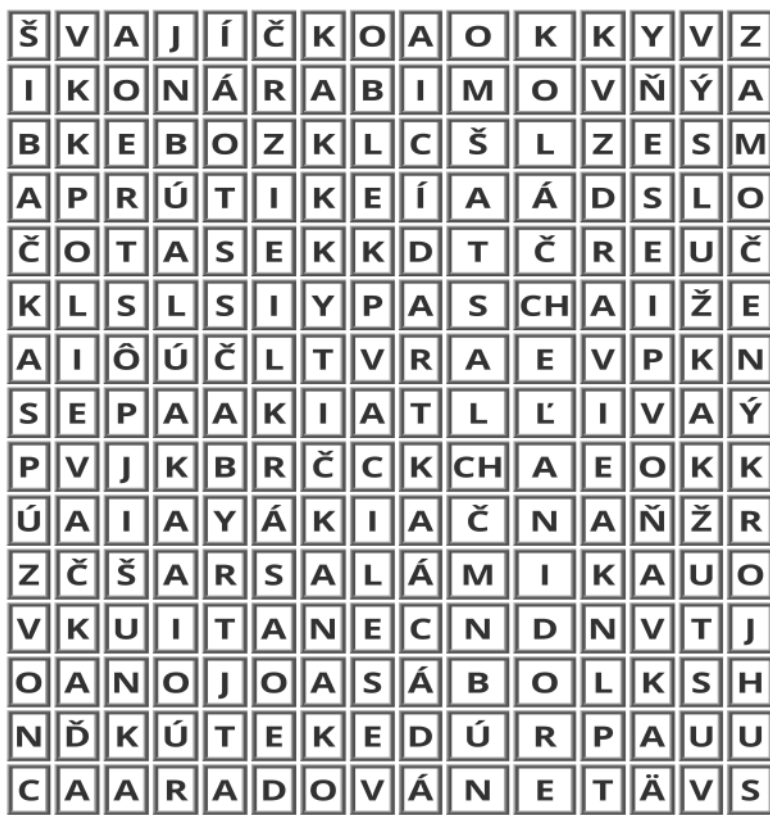

Vyriešte osemsmerovku, tajničku nám pošlite na mail:

maja.malecova@gmail.com, na messenger, alebo na mail obce: obec@rudnany.sk

Každý mesiac vylosujeme jedného výhercu, ktorého odmeníme vecnou cenou. Za zaslanie správne vylúštenej tajničky z minulého čísla odmeníme výhercu **Evu Bujňákovú**.

Blahoželáme! **Správne znenie tajničky č.3: Svetový deň vody.**

Použité slová:

šibačka, korbáč, vajíčko, baránok, kraslica, polievačka, sviatok, zajačik, pašije, pôst, oblek, veselica, šunka, prútik, zvon, košík, svätená voda, tradícia, zvyk, útek, zamočený kroj, klobása, suknička, výslužka, hus, stužka, voňavka, kaďa, plnka, tanec, pieseň, omša, bozk, kytica, krása, pascha, prúd, rodina, koláč, chlast, salám, jar, ryba, dar, zdravie.

Prešmyčka z minulého čísla bola :

Svetový deň zdravého spánku 21.3.2025

Vyriešte prešmyčku a napíšte nám, čo vám vyšlo:

upókyser ňde oadislyrti a áclpreposu dmiez ecenámiagir .2205049.2.

Pripravila : Natália Straňáková

Súťaž, súťaž, súťaž ...

*Maľované vajíčka, pletené korbáče,
na stole voňajú pokrmy i koláče.
Veľká Noc sa už pomaly blíži k nám,
s ňou prichádza ďalšia súťaž k Vám.*

*Chlapi nech upletú tie najkrajšie korbáče,
ženy nech namaľujú vajíčka i napečú koláče.
Korbáče, koláče a Veľkonočný stôl prichystajte,
na e-mail do 1. mája nám ich posielajte.*

*Najkrajšiu fotku potom vyberieme,
jej majiteľa v ďalšom čísle spomenieme.
Výherca sa poteší krásnej odmene,
ostatné srdcia aspoň dobrý pocit zahreje.*

Veľkonočná výzva k súťaži:

E-mail:

stranakovanatalia@gmail.com

alebo maja.malecova@gmail.com

*Vopred sa tešíme, ďakujeme a želáme Vám veľa
šťastia a krásne sviatky.*

KAM ZA KULTÚROU

Horizont vám do nasledujúcich dní prináša niekoľko tipov na vyplnenie vašich voľných chvíľ:

- 20. 4. 2025 sa o 18:00 v letohrádku Dardanely uskutoční veľkonočný koncert Kataríny Koščovej.
- 20. 4. 2025 o 20.00 vás do KD v Smižanoch pozývajú na NEON OLDIES PARTY.
- 24. 4. 2025 sa o 9:30 v KD v Harichovciach uskutoční 8. ročník prehliadky speváckych skupín členov JDS pod názvom Seniorská jar so spevom.
- 24. 4. 2025 o 18:00 v Mestskom divadle v Levoči vystúpi Maroš Kramár, Marko Igonda, Henrieta Mickovičová v divadelnom predstavení Už ti nikdy nenaletím.
- 26. 4. 2025 vás o 18:00 do sály Obecného úradu v Poráči pozývajú na Krojovanú zábavu.
- 29. 4. 2025 o 10:30 sa v Redute uskutoční celoslovenská prehliadka speváckych skupín členov JDS pod názvom Spevy domova 2025.
- 4. 5. 2025 vás v KD v Smižanoch privíta Peter Marcin so svojou šou Neskoro večer.
- 11. 5. 2025 o 19:00 KD v Smižanoch navštívi Radošínské naivné divadlo s programom Ako sme sa hľadali.

Podľa internetu spracovala Mgr. T. Hozzová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Stav obyv. k 31.3.2025	spolu	muži	ženy
V obci celkom	5115	2552	2563

BANÍCKY ARCHÍV

V našej obci sa vždy dbalo na zachovanie baníckych tradícií, a pokračuje sa v tom aj vďaka takým ľuďom ako je p. Ľudovít Sirko a p. J. Farkalín. V Baníckom archíve v Rudňanoch pribudol ich zásluhou nový kútik, kde na vytvorenej nástenke priblížili ostatným význam Šachtágu, ktorého súčasťou je aj prijímanie nových členov tzv. skokom cez kožu. Na podstavci osadili Permonika – banského škriatka s povestným lampášikom. Oživil aj hajcman, ktorý bude pripomínať ťažkú prácu baníkov, aj pre tie mladšie generácie.

/zdroj: Naše Rudňany/

OZNÁMENIE

**o zápise detí do Materskej školy
Rudňany č. 89, 053 23 Rudňany č. 89**

Riaditeľka materskej školy oznamuje, že
**prijímanie detí na predprimárne
vzdelávanie na školský rok 2025/2026**
sa uskutoční v pracovných dňoch
**od 02. mája 2025 do 30.05.2025 v
priestoroch MŠ v čase od 10:00 hod. do
12:30 hod.**

**Pokračovanie dochádzky detí v školskom
roku 2025/2026, ktoré už navštevujú
materskú školu, potvrdia ústne zákonní
zástupcovia učiteľkám v triede.**

Materská škola Rudňany č. 89, 053 23 Rudňany č. 89 je spádová materská škola pre deti s trvalým pobytom v týchto častiach obce Rudňany - **Huta, Cintorínska, Zimné, Zimná dolina, Podbrezová, Stupy, Zapálenica, Závistlivec.**

Podrobnejšie informácie nájdete na webovej stránke MŠ: www.msrudnany.sk – Materská škola 1 – Dokumenty – Usmernenie k zápisu do materskej školy 2025/2026.

KONTAKT: e-mail: msrudnany@gmail.com
telef. čísla: 053/41 70 191, 053/41 70 193

Mgr. Oľga Liptáková / riaditeľka MŠ